

רע"פ 7994/15 - עימאד חלאילה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7994/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: עימאד חלאילה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, מיום 19.7.2015, בע"פ 54410-05-15, שניתן על-ידי כב' השופטים: א' הלמן; י' שיטריט; ו-ס' דבור

בשם המבקש: עו"ד טארק אסכנדר

בשם המשיבה: עו"ד עדי שגב

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (כב' השופטים: א' הלמן; י' שיטריט; ו-ס' דבור), בע"פ 54410-05-15, מיום 19.7.2015, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בנצרת (כב' השופט א' נעמן), בת"פ 5644-04-14, מיום 21.4.2015.

עמוד 1

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הוגשה בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר בפועל, אשר הושת על המבקש. בהחלטתי, מיום 20.12.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש, עד להחלטה בבקשה לרשות ערעור.

רקע והליכים קודמים

3. ביום 3.9.2014, הורשע המבקש, על יסוד הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן שהוגש נגדו ונגד ארבעה נאשמים נוספים (להלן ביחד: הנאשמים). על-פי כתב האישום המתוקן, במהלך השנים 2012-2014, חברו הנאשמים, ביניהם היתה היכרות מוקדמת, כדי "להשתלט", שלא כדין, על חלקות קרקע, תוך זיוף מסמכים רלוונטיים והעברת הבעלות בחלקות אלו על שמם. זאת, כך נטען, בין היתר, באמצעות איתור חלקות מקרקעין שבעליהן נפטרו, וזיוף מסמכים שונים לצורך שינוי רישום הבעלות בחלקות, על שמם של הנאשמים; ועל דרך של פנייה לבתי משפט בתביעה למתן סעד הצהרתי, תוך הצגת מסמכים מזויפים, לצורך העברת הבעלות בחלקות על שמם של הנאשמים.

המבקש הורשע, אפוא, בביצוע העבירות כדלקמן: במסגרת האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, הורשע המבקש בשלוש עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, לפי סעיף 418 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ובמסגרת האישום השלישי בכתב האישום המתוקן, הורשע המבקש בשלוש עבירות של זיוף מסמך בכוונה לקבל באמצעותו דבר, בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין; ובשלוש עבירות של שימוש במסמך מזויף, לפי סעיף 420 לחוק העונשין.

יצוין כבר עתה, כי בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש, הוגשה בקשה למעצרו, עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית משפט השלום הורה על מעצרו של המבקש, החל מיום 18.3.2014, והאריך את מעצרו, מספר פעמים, עד ליום 23.6.2014, כשאז שוחרר המבקש למעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני (החלטה מיום 19.6.2014, במ"ת 5674-04-14, מפי השופטת ע' בומבילה-אינשטיין).

4. בבואו לקבוע את מתחם העונש ההולם את חומרת מעשיו של המבקש, נתן בית משפט השלום את דעתו לנזקים החברתיים שנגרמו עקב מעשים אלו, ובכלל זאת, לפגיעה באינטרסים הרכשיים של קורבנות ההונאה; ולפגיעה בסדר הציבורי ובאמינות המרשמים הקנייניים של מדינת ישראל. בהמשך, קבע בית משפט השלום כי, לנוכח ייחודיותו של כל אחד מן האישומים בכתב האישום המתוקן, יש לסווג אישומים אלו כאירועים נפרדים, ולקבוע, עבור כל אירוע, מתחם ענישה נפרד. לאחר בחינת נסיבותיהם של שני האישומים שיוחסו למבקש, נקבע, כי מתחם הענישה עבור האישום הראשון נע בין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר בפועל; ואילו מתחם הענישה עבור האישום השלישי נע בין 10 ל-30 חודשי מאסר בפועל. לצורך העמדת עונשו של המבקש בתוך המתחם נתן בית משפט השלום את דעתו לעברו הפלילי המכביד, הכולל 7 הרשעות קודמות; לעמדת שירות המבחן, לפיה מדובר באדם רצידיביסט, "אשר לא למד את לקחי העבר"; ולחלקו היחסי של המבקש בביצוע המעשים, כמי שהיה "הרוח החיה" שלהם. לקולת העונש, נזקפה הודאתו של המבקש באשמה. על יסוד מכלול השיקולים, דן בית משפט השלום את המבקש ל-26 חודשי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו (כאשר הכוונה היא לימי מעצרו מאחורי סורג ובריא בלבד, בין התאריכים 18.3.2014 ל-23.6.2014). עוד הושתו על המבקש 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, אחת מן העבירות בהן הורשע; קנס כספי, בסך 5,000 ₪ או חודשיים מאסר תמורתו; ופיצויים למתלוננים, בסכום כולל של

30,000 ₪.

5. המבקש לא השלים עם תוצאה זו, וערער עליה לבית המשפט המחוזי. נטען בערעור, בין היתר, כי היה מקום לנכות מתקופת מאסרו של המבקש גם את התקופה בה הוא שהה במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני. המבקש תמך טענתו זו, בין היתר, בכניסתו לתוקף של חוק פיקוח אלקטרוני על עצור ועל אסיר משוחרר על-תנאי (תיקוני חקיקה), התשע"ה-2014, מיום 16.6.2015 (להלן: חוק הפיקוח האלקטרוני), אשר, לטענתו, משווה בין שהותו של נאשם בתנאי איזוק אלקטרוני לבין שהותו של נאשם במעצר מאחורי סורג ובריח. ביום 19.7.2015, לאחר שהאזין לטענות הצדדים, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את הערעור. נקבע, כי אין בחוק הפיקוח האלקטרוני כדי להועיל למבקש, כלל ועיקר. זאת שכן, לשיטתו של בית המשפט המחוזי, הכלל בדבר ניכוי ימי מעצר מתקופת מאסרו של נאשם, נתון לשיקול דעתו הבלעדי של בית המשפט, ואינו בגדר הנחיה מחייבת. לכך יש להוסיף, כך נקבע, כי חוק הפיקוח האלקטרוני החריג מתחולתו המלאה את עניינם של חשודים שהחלו לשהות במעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני, עובר לכניסתו של החוק לתוקף. מכל מקום, כך קבע בית המשפט המחוזי, הרציונל העומד מאחורי הכלל בדבר ניכוי ימי מעצר ממאסר, איננו חל על עצורים בפיקוח אלקטרוני.

הבקשה לרשות ערעור

6. בבקשה שלפני טען המבקש, כי עניינו מעורר שאלה משפטית כבדת משקל הראויה להתברר בפני בית משפט זה. נטען, כי חוק הפיקוח האלקטרוני הביא להשוואת מעמדם של עצירים השוהים מאחורי סורג ובריח, למעמדם של עצירים השוהים במעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני. זאת, תמך המבקש בקביעתו של השופט י' עמית בבש"פ 4658/15 פ"ש נ' מדינת ישראל (9.7.2015) (להלן: עניין פ"ש), לפיה חוק הפיקוח האלקטרוני חולל שינוי תפיסתי בנוגע למעצר תחת פיקוח אלקטרוני, כך שמעצר כגון דא שקול למעצר מאחורי סורג ובריח, על כל המשתמע מכך. על רקע זה, סבור המבקש כי היה מקום לנכות ממאסרו גם את התקופה בה הוא שהה במעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני. עוד השיג המבקש בבקשתו, על גובה הפיצויים שהושתו עליו. נטען, בהקשר לכך, כי המתלוננים, אותם נדרש המבקש לפצות, לא הציגו כל תיעוד שהוא לגבי הנזקים שנגרמו להם, וממילא, מדובר בפיצויים גבוהים למדי, שאינם עולים בקנה אחד עם תכלית הפיצויים בהשבת המצב לקדמותו.

תגובת המשיבה

7. במענה לטענותיו של המבקש, סבורה המשיבה כי אין בהן כל ממש. לטענתה של המשיבה, אין מקום להשוואה שמנסה המבקש לערוך בין עניינו לבין מצבם של חשודים אשר החלו את מעצרם תחת פיקוח אלקטרוני, לאחר כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח האלקטרוני. זאת, כך נטען, מן הטעם שחוק הפיקוח האלקטרוני החריג את תחולתו המלאה מפני חשודים שהחלו לשהות בתנאי איזוק אלקטרוני עובר למועד כניסתו לתוקף. המשיבה הוסיפה עוד, כי אין מקום לנכות את תקופת שהותם של עצירים בתנאי פיקוח אלקטרוני מתקופת המאסר, גם לגופו של עניין. הטעם לכך, לעמדתה של המשיבה, נעוץ, בעיקרו, בשוני המהותי שבין הגבלת חירותו של עציר מאחורי סורג ובריח לבין הגבלת חירותו של עציר השוהה במעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני.

דיון והכרעה

8. הלכה מושרשת היא, כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל במשורה, ובמקרים חריגים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית או סוגייה בעלת השלכות ציבוריות רחבות, החורגת מעניינים הפרטני של הצדדים לבקשה, או כאשר קם חשש מפני עיוות דין ממשי או אי-צדק מהותי שנגרם למבקש (רע"פ 8788/15 מור נ' מדינת ישראל (21.12.2015); רע"פ 8699/15 אבוהאני נ' מדינת ישראל (17.12.2015); רע"פ 8604/15 חנא נ' מדינת ישראל (16.12.2015)).

לאחר שבחנתי את הבקשה שלפניי על נספחיה, נחה דעתי כי אין מקום להיעתר לה. טענתו המרכזית של המבקש, נוגעת לניכוי תקופת שהותו בתנאי איזוק אלקטרוני, מתקופת מאסרו. המבקש נסמך, בגדרי טענתו זו, על התיקון לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), במסגרתו הוסף סימן ג1, שכותרתו "מעצר בפיקוח אלקטרוני", בהתאם להוראות חוק הפיקוח האלקטרוני. תיקון זה, כך לטענתו של המבקש, חולל שינוי תפיסתי בנוגע למעצר תחת איזוק אלקטרוני, במובן הזה שמעמדו של מעצר מעין זה שקול, לכל דבר ועניין, למעמדו של מעצר מאחורי סורג וברית. טענה זו נשענת, לגישתו של המבקש, גם על דבריו של השופט עמית, בעניין פישר, לפיהם:

"בעבר רווח השימוש במונח שחרור לחלופת מעצר באיזוק אלקטרוני, או נוסח דומה, על אף שבחוק המעצרים לא מופיע המונח חלופת מעצר. בתיקון לחוק [כלומר, עם חקיקת חוק הפיקוח האלקטרוני – א.ש], ביקש המחוקק לומר כי אין מדובר בחלופת מעצר, אלא במעצר בפיקוח אלקטרוני. ודוק: לא מדובר בשינוי טרמינולוגי בלבד, אלא בשינוי תפיסתי של ממש. נאשם שנקבע כי ישהה תחת פיקוח אלקטרוני נחשב לעצור, כאשר המעצר בפיקוח אלקטרוני בא חלף מעצר, על כל ההשלכות הנובעות מכך" (שם, בפסקה 13) (ההדגשה שלי – א.ש).

הנה כי כן, לשיטתו של המבקש, אם, אמנם, בא המעצר בפיקוח אלקטרוני חלף המעצר מאחורי סורג וברית, "על כל ההשלכות הנובעות מכך", הרי שגם לצורך הכלל בדבר ניכוי ימי המעצר מתקופת המאסר, מן הראוי להתחשב בתקופה בה הוא שהה במעצר בית בתנאי פיקוח אלקטרוני.

דא עקא, שבמקרה דנן נקבע כי המבקש ימצא במעצר בית בתנאי איזוק אלקטרוני לפני כניסתו לתוקף של חוק הפיקוח האלקטרוני, ובהתאם לסעיף 7(ג) לחוק:

"הוראות סעיפים 22ז, 22ט, 22יב לחוק המעצרים, כנוסחם בסעיף 1 לחוק זה, יחולו גם לעניין מי שהיה נתון בפיקוח אלקטרוני לפי הוראת השעה".

על-פי סעיפים אלו, אפוא, חוק הפיקוח האלקטרוני לא חל, במלואו, על עניינו של המבקש, אלא, לכל היותר, החיל עליו סעיפים בודדים בלבד, בעלי אופי טכני-פורמלי, כדוגמת אופן מינוי מנהל הפיקוח האלקטרוני (סעיף 22 לחוק המעצרים); ואופן בירור הפרת תנאי מתנאי תכנית הפיקוח (סעיף 22יב לחוק המעצרים). משאלה הם פני הדברים, דומה כי גם אכן חולל חוק הפיקוח האלקטרוני שינוי תפיסתי ממשי, הרי ששינוי זה איננו רלוונטי, כלל ועיקר, לעניינו של המבקש. לפיכך, והגם שטענתו המרכזית של המבקש עשויה לעורר שאלה משפטית עקרונית, סבורני כי אין מקום להידרש לה, בנסיבות העניין, ומן הראוי להותירה, בשלב הזה, לעת מצוא.

למעלה מן הצורך אציין, כי לא מצאתי בסיס להתערבות בקביעותיהן של הערכאות הקודמות, באשר כלל מסקנותיהן מקובלות גם עליי, ומכאן שדין בקשתו של המבקש להידחות, גם לגופו של עניין.

9. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

לפיכך, מתבטלת בזאת החלטתי, מיום 20.12.2015, בנוגע לעיכוב ביצוע העונש. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר בימ"ר קישון, ביום 12.1.2016, עד השעה 09:00, או על-פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את כניסתו למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתנה היום, י' בטבת התשע"ו (22.12.2015).

ש ו פ ט